

POSTANOWIENIE

15 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 15 lipca 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa A.C. i M.C.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 29 listopada 2024 r., V ACa 1238/23,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od pozwanego na rzecz powodów 2700 zł (dwa tysiące siedemset) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

ag

UZASADNIENIE

Pozwany Bank spółka akcyjna w W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 29 listopada 2024 r. w sprawie z powództwa A.C. i M.C. o ustalenie i zapłatę.

W odpowiedzi powodowie wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej

do rozpoznania i zasądzenie na ich rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych oraz potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie. Wątpliwości skarżącego dotyczyły w szczególności interpretacji

art. 385¹ § 1 i 2 k.c.; art. 65 § 1 i 2 k.c. lub art. 56 k.c. w zw. z art. 41 ustawy - Prawo wekslowe lub art. 56 k.c. w zw. z art. 358 § 2 k.c., skutków stwierdzenia abuzywności postanowień wzorca umowy, wykładni orzecznictwa TSUE oraz dotychczasowej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego na tle kredytów walutowych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05, i z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Z kolei powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08).

Istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów nie występują, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w określonej kwestii, a nie zachodzi potrzeba jego zmiany. Przedstawiona problematyka była już wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego (zob. uchwałę pełnego składu Izby Cywilnej SN z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22; uchwałę 7 sędziów SN z 19 czerwca 2024 r., III CZP 31/23; uchwałę 7 sędziów SN – zasadę prawną – z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56; wyroki SN:

z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr 2, poz. 20; z 21 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 459/22; i z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17). Ponadto wskazane przez skarżącego wątpliwości co do wykładni powołanych przepisów prawa są w istocie pytaniami o trafność stanowiska Sądu Apelacyjnego wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy i polemiką z tym stanowiskiem, związaną z zastosowaniem konkretnych przepisów prawa.

Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (zob. postanowienia SN z 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Bliższa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwalała przyjąć, iżby skarga kasacyjna była – w przyjętym rozumieniu – oczywiście uzasadniona.

Wniosek ujawniał ponadto w tej materii argumentacyjną sprzeczność. Jasne jest bowiem, że albo w sprawie występują zagadnienia prawne, a więc kwestie trudne, dotychczas nierozstrzygnięte i wymagające pogłębionej analizy, albo też skarga jest zasadna w sposób oczywisty, co zakłada niewystępowanie w sprawie żadnych zagadnień prawnych, poważnych wątpliwości interpretacyjnych lub rozbieżności w orzecznictwie (zob. postanowienia SN z 4 kwietnia 2011 r., II UK 24/11, z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, i z 18 października 2016 r., I UK 466/15).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

(M.T.)

[SOP]